

HÉTFŐI NAPLÓ

XXIX. évtolyam, 48. szám

MEGJELENIK HÉTFŐN REGGEL

Budapest, 1938 november 23

Öfőméltósága nem fogadta el Imrédy lemondását

Vasárnap *hatodik napjához* érkezett a belpolitikai élet zajlása, amely kedden kezdődött a *Nemzeti Egység Pártjának* értekezletén. *Imrédy Béla* miniszterelnök második kormánya kedden este jelent meg az értekezleten és bemutatkozott a pártnak. Ugyanakkor *Sztranyavszky Sándorral* az élen a képviselő-párttagok körülbéli harmadrésze bejelentette, hogy kilép a pártból, a benmaradt többség viszont lelkesen ünnepelte *Imrédy Béla*t és hangoztatta, hogy törhetetlen hűséggel követi.

A bonyodalmak folytatódtak másnap a képviselőház ülésén, amikor az ellenzék egy részével összefogott disszidensek lezavazták a kormány napirendi indítványát, amely mellett a *NEP*-képviselőkön kívül szavazott még a kereszténypárt többsége is, míg néhány kereszténypárti képviselő az ellenzékkel tartott.

Még aznap este *vitéz Imrédy Béla* miniszterelnök benyújtotta lemondását a kormányzó ur öfőméltóságának, aki azonban a lemondás tekintetében fenntartotta magának a döntést és megkezdte a politikai élet tényezőinek kihallgatását.

Nyomban a lemondást követő órákban

különböző pártalakulási kombinációk híre került forgalomba, ugyanekkor pedig nacionalista szervezetek részéről az egész országból seregével érkeztek a bizalomnyilvánítók *Imrédy Béla* és politikája iránt a hűségben maradt *NEP*-képviselők pedig a jobboldali, nacionalis szellemű irányzat érvényesítésének szükségességét hirdették.

Ugyancsak *Imrédy Béla* és politikája mellett nyilatkozott meg a kereszténypárt mögött álló közvélemény és egyre erősebben domborodott ki az *Imrédy Béla* által kijelölt irány iránti bizalom.

Közben a politikusok egymásután járulnak kihallgatásra a főméltóságu ur elé, az egész magyar közvélemény pedig várta az államfő böles döntését, amely nyugvóponttra juttatja majd a belpolitikai helyzetet.

A döntés vasárnapra megtörtént: a főméltóságu kormányzó ur kétszer is fogadta kihallgatáson *Imrédy Béla*t, majd úgy döntött, hogy az *Imrédy*-kormány lemondását nem fogadja el. A legfelsőbb elhatározásról a *Magyar Távirati Iroda* az alábbi közleményt adta ki:

A kormányzó ur öfőméltósága vasárnap délután hat óraker kihallgatáson fogadta vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt és közölte vele, hogy a kormány lemondását nem fogadja el.

Imrédy Béla tehát helyén marad, kormánykörökben úgy tudják, hogy a felvidéki képviselők bevonulásával és a magyar közvélemény megnyilatkozott akaratának

hatása alatt visszatérő disszidensekkel meglesz a szükséges parlamenti többség *Imrédy Béla*nak.

A főméltóságu kormányzó ur vasárnapi kihallgatásai

A főméltóságu kormányzó ur vasárnap délelőtt folytatta azt a nagyjelentőségű kihallgatássorozatot, amely pénteken és szombaton kezdődött meg és amelynek célja a kormányválság megoldása illetőleg a belpolitikai helyzet teljes tisztázása. A vasárnap délelőtti kihallgatások szervezen kapcsolódtak az előzőnap kihallgatásokhoz.

A kormányzó ur öfőméltósága már vasárnap délelőtti tíz óraker megkezdte a politikusk fogadását. Pontban tízezer óraker gróf *Takách-Tolvay József* nyugalmazott altábornagy, országgyűlési képviselő, az Országos Frontharcos Szövetség elnöke jelent meg öfőméltóságánál.

Gróf *Takách-Tolvay* harminc perccel töltött az államfőnél.

A *Frontharcos Szövetség* elnökének távozásakor, pontosan félútkén óraker

Jaross Andor felvidéki miniszter érkezett öfőméltóságához. *Jaross Andor* miniszter egy teljes órahosszat volt a főméltóságu urnál.

akitol félezer óraker távozott el.

Fétegykor — miután *Jaross Andor* államfői kihallgatása befejeződött — *vitéz Imrédy* miniszterelnök RR 100 rendszámú autójába állott meg a királyi palota előtt.

Vitéz Imrédy miniszterelnök felment a kormányzó ur öfőméltóságához, akínél pontosan háromnegyed órát töltött.

Délután negyedeltőkor hajtatott vissza a miniszterelnökségi palotába.

Vasárnap délelőtti a Sándor-palotában

A *Sándor*-palotában és környékén is élénk volt az élet a kormányválságnak ezen a fontos vasárnapján. *Vitéz Imrédy Béla* miniszterelnök már korán reggel megjelent hivatali dolgozószobájában. *Féltizenegy után* néhány perccel a belügyminiszteri gépkocsit állt meg a *Sándor*-palota előtt.

Keresztes-Fischer Ferenc érkezett. A belügyminiszter azonnal fölsietett *Imrédy Béla*hoz,

akivel közel egy óra hosszat tanácskozott. *Féltizenkettőkor* hagyta el *Keresztes-Fischer* belügyminiszter a *Sándor*-palotát.

Röviddel ezután *Imrédy* miniszterelnök is lejött hivatalából és beszállt a kapuboltzat alatt várakozó autójába. Templomba ment.

A miniszterelnök mise után visszatért a *Sándor*-palotába,

felment dolgozószobájába, ahonnan csak fétegy órelőtt néhány perccel jött el, amikor is a főméltóságu kormányzó urhoz hajtatott.

Negyedeltő után, amikor *Imrédy* miniszterelnök visszájott a kormányzó ur öfőméltóságától, nem ment meg be lakosztályába, hanem ismét hivatali dolgozószobá-

jába sietett. Mielőtt ebédelni ment volna, még fogadta a *Nemzeti Egység Pártjának* két képviselőtagját: *vitéz Marton Béla* államtitkárát és *Kölcsey István*t.

Délután 5 óra előtt megérkezett a miniszterelnökségre *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter és *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter. Mindketten azonnal

Imrédy vasárnapi második kihallgatása az államfőnél

Pont ¼6-kor előállott a miniszterelnökségi autó a *Sándor*-palota kapuboltzata alatt. Lejött *Imrédy* miniszterelnök, beült a gépkocsiba és átjárt a királyi palotához. *Vitéz Imrédy Béla* miniszterelnököt ekkor — vasárnap már másodszor — kihallgatáson fogadta a *Kormányzó Ur öfőméltósága*. Ez a kihallgatás rövid ideig, ne megészen negyedóra hosszat tartott. *Imrédy Béla* ekkor visszaautózott a *Sándor*-palotába, ahol várta őt *Keresztes-Fischer* Ferenc, *Tasnádi Nagy András* és *Jaross Andor*.

Bizalom Imrédy iránt

Az ország minden részéből szakadatlanul érkeznek *Imrédy Béla* miniszterelnökéhez az üdvözlések. *Vitéz Kengeres János* indítványára a *karcaji* választókerületében megtartott beszámológyűlésen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy *üdvözlőlistát* küldenek *vitéz Imrédy Béla*nak. Hasonló táviratban üdvözölte és fejezte ki ragaszkodását a *Nemzeti Munkaközpont* vesprémi szervezete a *NEP* piüspökadányi, hajdunászi, szerencsi, valamint biharnagybajomi szervezete.

A *gápai* választókerület bizalmatlanságot nyilvánított a képviselője, *Illés József*l szemben és táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt. — A *letenyei* választókerület is hasonló módon biztosította ragaszkodását a miniszterelnököt.

Vasárnapi expressz-riport a Hungária-szálló politikai főhadiszállásáról

A disszidensek, a *Sztranyavszky*-csoport központja e pillanatban a *Hungária*-szállóban van. Egyik különszobájában gyülekeznek össze minden nap, s naponta többször is. Vasárnap déli tizenkét órára hívták össze a csoport tagjait.

Jobbra — hátul...

A *Hungária* előcsarnoka hangos a német, a francia és az angol szótól. Turistaruhas fiatalok, fáradt világjárók, előkelő útutazók kis asztalok mellett.

A főportástól kérdem, merre van a politikusok gyülekező helye, hol tanácskoznak? — *Jobbra, — hátul...* feleli s mutatja az irányt. Elhulodik *jobbra* azután egy hosszú folyosón végig, meg egy ajtón át, s itt vastag szivarfüst, zsibongás, ujságírók hada,

képviselők, volt miniszterek egy csoportjában.

Pedig ez még csak az előszoba. Az innen nyíló teremben folyik a megbeszélés. Ez az ajtó is jobbra nyílik.

Ugylátszik itt minden jobbra tart...

Sztranyavszky nincs jelen

A tizenkét órára jelzett megbeszélésre pontosan érkezett meg *Zsitvay Tibor*, *Szél*

felmentek *Imrédy* miniszterelnökéhez.

Délután 5 óra tájban megérkezett a miniszterelnökségre *Jaross Andor* miniszter is. *Imrédy* miniszterelnök dolgozószobájában ¼6-ig tanácskozott *Keresztes-Fischer* Ferencel, *Tasnádi Nagy* Andrásal és *Jaross Andorral*.

A négy miniszter ekkor csak rövid időt töltött a dolgozószobában. Néhány perc múlva — 6 óra után 15 perccel — mind a négyen lejöttek, külön-külön autóbá iltek és elhajattak a *Sándor*-palotából.

Jaross Andor miniszter autón a *Vigadóba* ment, *Imrédy Béla* miniszterelnök negyednyolc után néhány perccel érkezett vissza a *Sándor*-palotába.

Ekkor került nyilvánosságra, hogy az államfő nem fogadta el *Imrédy* lemondását.

A pécsi *Nemzeti Színházban* a volt frontkatonák *Bekics Olivér* ny. tábornok elnökletével tartottak nagygyűlést *Imrédy Béla* politikája mellett.

A *frontharcosok* — mondotta többek között az elnök — a szuronyroham lendületével fogják elsöpörni azokat, akik *Imrédy Béla* politikáját el akarják gánesolni.

Több felszólalás után a nagygyűlés táviratban biztosította hűségéről a miniszterelnököt.

A *NEP* esanád—arad—torontáli választmánya rosszalását fejezte ki a *NEP*-ből történt kilépések miatt és törhetetlen bizalmáról táviratban biztosította *Imrédy Béla*t,

ők képviselték a legszélsőbb jobboldalt.

Ok voltak a friss levegő akkor, a hangos szó, ők találták ki a „csúlyás” jelszót, amely bizony nemcsak maradásigot jelentett, hanem az idők során egyértelmű lett a liberálisnál, (na és később csaknem egyértelmű a szidóval). Ma pedig ez a „reformnemzedék” együtt disszidált a „csúlyások”-kal, sőt majdnem azt lehetne mondani, hogy ma már ők a „csúlyások”. Természetesen első, amire kívánsai mindenki: hol van *Sztranyavszky*? Mégis csak ő vezette ki a pártból azokat, akik most itt ülnek, sűrűnek-forgának, bizony egyik-másik alaposan igazul is. Mert ki tudja, mi lesz.

Megkérdelem az egyik „bennfentes” honatyát, hol van a vezér, hol van *Sztranyavszky*.

— Telefonon elérhető, kérlek, — válaszol, — kiment egy kicsit levegőzni és pihenni a szabadba. De telefonon bármikor megtaláljuk, — nyugtat meg.

BUNDÁK RÖKÁK KEPPEK

ÉNEKÉTI MÓDELLÉK UTÁN

SCHMIDEG

SZÜCS IV. PÁRISI-UTCA 3.

Fejvidéki szél a biedermeier butorok között

Ekkor érkezik meg *Marschall* Ferenc, a volt földművelésügyi miniszter, akinek, — hej, de régen volt —, komoly szerep jutott a *Károlyi*-kormány bukásában is, s aki a szerdai viharos ülésen a miniszterelnököt leszavazó napirendi indítványt előterjesztette.

— *No mi van, mi újság?* — kérdi s az utolsó feleletet sem várva siet be az értekezlet terembe. Fél egy előtt jön *Eckhardt*, mint mindig, most is *rejtélyesen mosolyog, elegáns és kedves*. Azután *Bud János, Shoyg Kálmán*, akit a szegediek rettentően és szigorúan felszóltattak, hogy mondjon le mandátumáról.

Payr Hugó a politika „perpetuum mobile”-je cikázik át a folyosón, siet a telefonhoz. Azután visszacikkázik.

Berg Miksa báró olyan otthonosan jön meg, intézkedik, üzeneteket hoz és vár, mintha a képviselőháznak vitát rendezne. Eppen az egyik újságról kéri meg, hogy próbálja megszerezni *Szálk Gézának* a telefonját, vagy tudja meg, hogy hol van e pillanatban. Ugyázták,

a Fejvidéki szele már ide is elért.

Vagy csak most akarják becsalogatni? Benn a szobában, ahol a megbeszélés folyik, kis biedermeier asztalok, fotelok, kanapék, az asztalok körül kisebb csoportok. Az egyiknél *Zsitvay Tibor* látszik elnökölni,

mellette *Láng Boldizsár* báró ül és komolyan hallgatja *Zsitvay* előadását, aki az elmaradhatatlan lapja mögül szűri ki a szavakat. Másik csoportnál *Eckhardt Tibor* vezérkedik, ugyanitt van *Tildy Zoltán* az alvezér. *Bornemisznak* is megvan az asztala és a hallgatósága.

Azután *helsesere* következnek. Most *Eckhardt* és *Zsitvay* ülnek össze, a csoport kis szélesedik. Szóval hullámzó és élénk eszmecsereben telik az idő.

Mi van? Mi lesz?

Természetesen szinte a levegőben lóg a kérdés: Vajjon mi van, mi lesz és mi várható. Összintén megmondom *erre senki feleletet adni nem tudott*, mint ahogy nem is tudhatott. Néha kilép a tanácskozó szobából egy-egy képviselő és az újságról érdeklődik, hogy mi történik a *Várban*. Hátba ezekből a jelekből és eseményekből jósolni tudnak a politikai harusperek.

Hosszas volna elmondani a variációknak azt a sokféleségét, ami az egyik vagy a másik sarkokban hallatszik. De ha megkérdezzük, hogy *bizonyos ez?* — akkor szerényen huzódik vissza szinte megbátva, a kérdésre.

— *Kérlek, ezt csak én gondolom így.*

Szóval a kép egyre tisztább: *mindent tud, de biztosat — semmit.*

A jobboldaliak helyzete

Némi kis *árgyékot* vet az izgatott és lelkes hangulatra az a hír, amely már napok óta kering a sajtóban és a közvéleményben. Ezt röviden úgy lehet megfogalmazni: azok a jobboldali érzesű képviselők, akik annak idején *Gombós* Gyulával indultak a politikai utjára, *Gombós* reform-programját hirdették, ugyanezen az uton támogatták *Daróczy Kálmánt* és lelkesedtek *Imrédy Béla*ért, ezek a képviselők nem hajlandók a szociáldemokratákkal, vagy más baloldali politikai párttal együttműködni, vagy éppen együtt szavazni. Ezek továbbra is megmaradnak a nacionalizmus és jobboldaliság területén, tehát

Személyi kérdés? Az más.

Szóval külön csoportosulásról beszélnek, jobboldaliság különválásáról. Egy jól informált képviselő, aki világosan látja a helyzetet, így magyarázta meg előttem a kérdést:

— A kilépett képviselőkön belül is, de de körülöttük is állandó csoportosulás van. Megjelennek az örök jelöltek és az örök-törtétek. Ezekkel természetesen együtt dolgozni vagy velük a közvélemény elé kiállni nem lehet. Ezekről szeparálni igyekeznek magukat a kisgazdákkal éppen úgy, mint a kilépettek. Természetesen *bizonyos jobboldali jelölgésük itt is összetartanak* és lehetséges, hogy idővel majd külön utakat keresnek.

elvi, vagy világnézeti kérdések ma sem választják el őket a kormányparttól.

Mi lesz a kilépettek mandátumával?

Sok száz esik azokról a táviratokról és közleményekről, amelyek a kerületekből a vidéki pártvezetőségektől érkeztek és amelyekben egyfelől tiltakoznak képviselőjük kilépése ellen, másfelől kerekén felszóltották a mandátum birtokosait: ha otthagya a pártot, mondjon le a mandátumáról. Mindenesetre *nehéz kérdés* ez, de mint minden kérdés ez is megoldható. Ha máskor nem, hát majd a kibontakozáskor.

Eckhardt véleménye

Egy óra tájban végetért a megbeszélés, azülszónak el a képviselők. Elsőnek *Kornis* megy, nyomában *Lányi Márton*nal, őt

követi *Shoyg* és *Székely*. Azután a *Bornemisza*-csoport. Negyed kétség tájban a nagytöke és gyáripar vonul el: *Görgey* István, *Lekatos* Gyula, *Knob* Sándor és *Bud János*.

Eckhardt Tibor a kiszáradással távozik. Még néhány szót beszélgetnek a folyosón. Ekkor mondja:

— Mind a két oldalon értékes erők vannak. Végre rájönnek majd arra, hogy milyen kunszt volt ezeket az erőket eddig is szétválasztani.

A disszidenciák így bucsuznak: — *Visszontátra este...* — Este hat órakor ugyanis ismét gyülekezik a *Hungária*-főhadiszálláson.

Beszélgetés Jaross Andorral — a szomszédvár előtt

Távozóban a *Vadászkürt* előtt megpillantom *Jaross* Andor minisztert, éppen most száll autójába családijával együtt.

— Mi a helyzet miniszter ur —, kérdezem tőle.

— Minden rendben lesz — válaszolja — minden rendben lesz.

Beszáll autójába, az *RA 300-as* kocsi előregrik.

Gróf Teleki Pál és gróf Károlyi Gyula tanácskozása a Nemzeti Kaszinóban

Délután hat órakor egyessel-kettesével kezdtek érkezni a disszidensek a *Hungária*-szállóból főhadiszállásra. Az elsőek között jött *Tildy Zoltán, Terbécz Imre, Aróvári Nagy* István, *Láng Boldizsár* báró, majd *Szilágyi Lajos* felsőházi tag. Bementek a

biedermeier-szalónba, ahol lassacskán kialakultak a beszélgető csoportok, amelyekhez később csatlakozott *Bornemisza Géza* és *Taly László*. Közben megjött a hír.

gróf *Teleki Pál* és gróf *Károlyi Gyula* délután a Nemzeti Kaszinóban tanácskoztak.

Eckhardt Tibor és *Sztranyavszky* pedig állítólag külön helyen találkoztak és folytatott megbeszélést.

Akkor már körülbelül negyven disszidens képviselő volt a biedermeier-szalónban és nagy izgalommal várta *Sztranyavszky* érkezését, mert arra számítottak, hogy vele együtt megjön a *Hungáriába* gróf *Bethlen* István és *Eckhardt* Tibor is.

Nyolc órakor azután megjött a hír: *Ófelműtőssége* nem fogadta el *Imrédy* lemondását. Erre minden *Hungária*-belti kombináció megdőlt.

Teljesen kifosztott egy hiszékeny nő a szellemidező cigányasszony

nőjét.

Az egyszerű asszony felült ennek a mesének és minden pénzét átadta a cigányasszonynak.

Ez pár héttel ezelőtt történt, azóta is többször jelentkezett a cigányasszony a lipótvárosi bérpalotzában és mindig újabb és újabb mesékkel állott elő, elmondotta, hogy a spirítusza megszentelt különböző okokból nem tudták megszentelni, majd pedig azt mondta, hogy a védőszelem nem ér rá, minden egyes látogatás alkalmával azonban

újabb és újabb követelésekkel lépett fel.

A házvezetőnő készségesen eleget tett a szélhámos asszony kívánásának.

A szellemek kibénjárása persze elmaradt, a szerencsétlen házvezetőnő idegeit megviselték a cigányú látogatásai, lesóványodott, gazdájára orvoshoz akarta küldeni. Ekkor azután elcsírta magát és elmondotta, hogy

mindenből kifosztották,

azzal az ígérettel, hogy valóra válthatja álmait. A történet után nyomban feljelentést tett a rendőrségen, a cigányasszonyt pedig kihallgatása után letartóztatták.

Tíz új tanut hallgatnak ki holnap a gyújtogatásért 11 évi fegyházra ítélt fűszerkereskedő bűnügyében

Holnap, kedden érdekes kihallgatások kezdődnek a büntetőtörvényszék *Krausz*-tanácsa előtt. A *tizenegyszemléd fegyházra ítélt Pinterits Vendel fűszerkereskedő gyújtogatási bűnügyében folytatják most az új bizonyítást* s ennek során hallgatják ki a tanutká.

Pinterits Vendel fűszerüzlete néhány hónappal ezelőtt kigyulladt s nagyobb-értékű áru legett.

A nyomozás során azt állapították meg, hogy a fűszerkereskedő maga gyújtotta fel üzletét. Az ügyesség vádat emelt ellene gyújtogatás büntette miatt s a büntetőtörvényszék

tizenegyévi fegyházra ítélte.

Az elítélt fűszerkereskedő védője, dr. *Tarján* Mihály utján fellebbezett az ítélettel.

Huszezer olasz haza akar térni Braziliából

Róma, november 27.

Brazília értesülés szerint az olasz konzulátustól

huszezer kívándorló az olasz gyarmatokra való visszavándorlást kérte.

A kérelem a külügyminisztérium legújabb rendelkezésének következménye, amely a világon szétszórta öt olaszok visszatérését célozza.

— *Kassa* országszűzlőjének ünnepi beiktatása Budapesten. Vasárnap lelkes ünnepségen iktatta be az Országszűzlő Nagybi-

hoz s a Tábla most az elsőfokú bíróság ítéletét megsemmisítette s

új bizonyítást rendelt el a bűnpertben.

Tíz tanut kell kihallgatni a törvényszéknek, köztük a bűnügy koronatanját, *Miernik* *Jakab* háztulajdonost. Mierniket a legutóbbi nagy-*valutacempészési* bűnügyben

háromévi fegyházra és ötven ezer pengő pénzbüntetésre ítélte a törvényszék s így most a fogházból vezetik elő a háztulajdonos-koronatanut, hogy vallomást tegyen.

A fűszerüzlet ugyanis *Miernik* házában volt s annakidején őt is kihallgatta a törvényszék, most azonban a gyújtogatás fontos körülményeiről ismét tanuvallomást kell tennie. Ezért vezetik elő a *Krausz*-tanács elé.

zottsága Budapesten *Kassa* város országszűzlőjét, amelyet *Sárospatak* és ősi kollégiuma ajándékozott Kassának.

— *Házasság*. *Kunst* Katóka és *Kovács* Zoltán, a Hitelbank tisztviselője szombaton tartották esküvőjüket a Lehel-téri Boldog Margit plébánia templomban.

— *Véres bál Egerben*. Az egri keresztény-szocialisták vasárnap *Katalin-bált* rendeztek. A mulatság során a legények összeverekedtek. *Beszterli* József és *Vince* Mihály gazdálkodókat ismeretlen tettesek késszúrásokkal életveszélyesen megsebesítettek. Rendőrökkel hívták, a verekedők azonban rátámadtak a rendőrökre is, akik kénytelenek voltak fegyverüket használni. Egy pisztolygolyó megsebesítette *Szász* Nándor 21 éves gazdaggyént. Mind a három sérült kórházba szállították.

HARSÁNYI ZSOLT

Magdolna

HÁROM SZERELEM TÖRTÉNETE

A jelen évszázad legmonumentálisabb magyar társadalmi regénye
Három kötet. Közel 1100 oldal. Ára 12 pengő

Megtekinthető minden könyvesboltban

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET R.T.

Kegyetlen brutalitással, tömegével utasítják ki a csehek a kárpátorosz és magyar őslakókat

Volosin és Hoffmann német követségi tanácsos beszéde Huszton

Beregszász, november 27.

Nagyszőlősről, Husztról, Királyházaról, Tekcházról, Gödéngházáról és Szászjóból a csehek tömegével utasítják ki a magyar és kárpátorosz őslakókat. A kiutasítottak egy részéről a beregszászi járás katonai parancsnoksága és Rákóczy Jánosné irányításával a *Magyar a magyarért* mozgalom vezetősége gondoskodik.

A csehek kényszerítették a kiutasítottakat, hogy tipercen belül hagyják el otthonaikat, úgy hogy sem ingó, sem ingatlan vagyonukról nem gondoskodhattak. A leg többnek kijelentették, hogy egyidejűleg a cseh állam mindenüket elkobozta. Akinek 50 koronánál több pénze volt, azt a cseh csendőrk elvették és nem adtak róla nyugtát. Ha valaki vonakodott eleget tenni a parancsnak, erőszakkal találta szemben magát. Indokul a külföldi születést és illetőséget hozták fel, de sokan vannak, akiket csupán magyar érzésük miatt toloncoltak ki.

Van közöttük 85 éves beteg anyóka, aki semmi áron sem akarta elhagyni házát, majd mikor a csendőrk brutálisan léptek fel, azt kérte, hogy löjje le inkább agyon. Öt perc múlva a bírton gyűjtőhelyén volt, félóra múlva pedig magyar területen.

Vannak a kiutasítottak között tíz-, sőt tízenkétgyermekes családok. Az anyák riadtan beszélik el, hogy alig volt annyi idejük, hogy játszó gyermekeiket össze szedjék a szomszédságban, melegebb ruhába való öltöztetésükre pedig gondolni sem lehetett. Nem voltak tekintettel betegségre, rokkantságra és korra: soknál csak azt nézték, hogy szerintük ki „szívója magyar” (díszno magyar!).

Sírtak a faluk, amikor látták, hogy szuronyos esendőrök rohamlépésben toloncoltak ki aggokat, zokogó asszonyokat, jajgató gyermekeket. A csehek letartóztatják Fenzük és Bródy híveit.

A cseh katonaság körében napirenden a zendülés. Ezek ellen a polgári ukránokat is felfegyverzik. Hat óra után senkiesem mozdulhat ki az otthonából. Akit kint találnak, elfogják és ájulásig verik, párdán keresztül, puskatussal, hogy ne maradjon nyoma. Nőket sem kímélik. Az ostromállapot ellenére is nyugtalanság, forrongás és összetűzés van mindenütt. A drágaság és az éhínség napról-napra nagyobb lesz. Egyes helyeken nem lehet sőt, cukrot, kenyeret és kócolajat kapni.

Vagyonos emberek percek alatt számlorámeltő koldusok lettek, akiknek egyetlen bűnük az, hogy magyarok.

Volosin miniszterelnök és Hoffmann német követségi tanácsos beszéde egy huszti banketten

Husz, november 27.

Hoffmann, a prágai német követség tanácsosa, aki tanulmányuton van Kárpát-Ukrajnában, szombaton díszbédét adott Huszt vezetőkörének tisztelőre. Az ebéden részelt Volosin miniszterelnök, aki beszédet is mondott. Kijelentette, hogy a kárpátaljai Oroszország számít Németország együttműködésére, Kárpát-Ukrajna nyugodt feltámaszása érdekében. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: „Isten őtesse a német népet és vezérét!” Hoffmann meghatótt szavakkal köszöntö

meg a meleg fogadtatást és hangsúlyozta, hogy kevés országban talált olyan őszinte barátságot, mint itt, ami lehetővé tette számára, hogy ilyen rövid idő alatt megismerje az országot és szükségletét. Hozzátette, hogy tapasztalatairól részletes beszámolót készít a németbirodalom illetékes köré számára. Ezzel fejezte be szavait: „Éljen a cseh köztársaság és éljen kárpátaljai Ukrajna”. Az őttem az ukrán nemzeti színekkel: kékkel és sárgával volt díszítve, amelyekből óriási horgokereszt emelkedett ki. (MTI.)

Hitler segítségét kéri Mecenzéf község, hogy Magyarországhoz csatolják A Szlovákiában maradt Alsó-Mecenzéf, Felső-Mecenzéf és Stósz haza akar jönni!

Kassa, november 27.

A Kassai Újság írja: Több ízben beszámoltunk már arról, hogy Alsó-mecenzéf, Felső-mecenzéf és Stósz községek lakossága mozgalmat indított a Magyarországhoz való visszacsatolás érdekében. A Szlovákiában maradt három község, amelynek lakossága nagyobbára németajku, előbb több tiltakozó gyűlést tartott, majd Kassán a német konzulátus útján követelte a Magyarországhoz való visszacsatolást.

A tiltakozó gyűlésen emlékiratot írtak alá, amelyben utalnak arra, hogy a jelenlegi helyzetben évszázados iparuk pusztulás veszedelme, a lakosság pedig éhínség fenyegeti, ha vissza nem térhetnek az anyaországhoz. Völgykattan zárja el őket a külvilágtól és Szlovákia egyéb részével csak a stósi hegyeken át érintkezhetnek. Televíz idején még kocsival sem tudnak átkelni a hegyeken.

Mecenzéf németnyelvű, de magyarérvéll

lakossága most döntő lépéshez folyamodott. Háromtagú bizottságot küld ki Hitler birodalmi kancellárhoz és őt kéri fel, támogassa követeléseiket. A bizottság már el is utazott Berehítségadobe, ahol valószínűleg fogadják őket Hitler vezér és kancellár. (MTI.)

A ruszinszkói kérdés rendezése előtt nem lehet szavatolni Cseh-szlovákia határaiért – írják a lengyel lapok

Varsó, november 27.

A lengyel sajtó vasárnapi lapjai továbbra is foglalkoznak a kárpátorosz eseményekkel. A sajtóban kifejezésre jut, hogy

a cseh-szlovák állam új határainak szavatolása mindaddig lehetetlen,

amíg a cseh uralom alatt maradt Kárpát-oroszország kérdését véglegesen nem rendezték. (MTI.)

Csekélyebb fogyasztás - jobb világítás

TUNGSRAM KRYPTON

A pápa vasárnap fogadta a hercegprimást és a magyar zarándokokat Nagy áldását adta egész Magyarországra

Róma, november 27.

Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás és a magyar püspöki kar vezetése alatt a Rómában időző országos zarándoklat tagjai vasárnap délben 1 órakor megjelentek a Szentatyá előtt.

A magyar zarándoklat résztvevőinek fogadása a vatikáni palota konzisztoriális termében folyt le. A Szentatyát hordszéken hozták be a terembe, de a vatikáni udvartartás kérelmére a pápa egészségi állapotára való tekintettel a hangos üdvözlés elmaradt.

XI. Pius pápa meglepő frissességgel lé-

pett fel trónjára és mintegy 10 percig tartó beszédben köszöntötte a magyar zarándoklatot, megint megemlékezve

a budapesti eucharisztikus világértekezlet hatalmas és lélekemelő sikeréről.

XI. Pius pápa, mielőtt eltávozott, magához kérte Serédi Jusztinián bíboros hercegprimást és néhány kedves szót váltott vele. A pápa ezután hordszéken elhagyta a konzisztoriális termet.

A Szentatyá távoása után Serédi Jusztinián hercegprimás magyar nyelven tolmácsolta a zarándoklat előtt a Szentatyá üdvözlését, majd a jelenlevők elénekelték a pápai himnuszt.

Vasárnap Franciaország egész vasuthálózatát katonai parancsnokság alá helyezték

Páris, november 27.

A Daladier-kormány olyan erővel igyekszik előtni a sztrájkmozgalmat, amelyre Franciaországban még nem volt példa. A miniszterelnök ugylászik a legvégső eszközöket is igénybe akarja venni, hogy megakadályozza az állalános szakszervezeti szövetség által szerdára hirdett általános sztrájk megtartását.

Vasárnap a kormány Franciaország csaknem egész vasuthálózatát katonailag rekvirálta, amivel elérte, hogy az egész vasuthálózat a katonai hatóságok parancsnokság alá kerüljön.

A francia államvasutak vasuthálózatára terjed ki ez az intézkedés, úgy, hogy csak néhány kisebb vasvonalon marad továbbra is mentes a katonai hatóságok parancsnokságától. A kormány legújabb intézkedése egyben azt is jelenti, hogy

mintegy 400.000 vasutas most már a katonai törvényeknek tartoznak engedelmesskndni

s abban az esetben, ha megtagadják az engedelmességet, úgy a vasutasok fölött katonai törvények éltelkeznek.

A Daladier-kormányrnak ez az intézkedése világosan mutatja, hogy

a kormány semmiképpen sem fogja elhárítani, hogy szerdán a vasutasok sztrájkoljanak.

Szükséges esetben katonai csapatokat rendelnek ki a vasuti forgalom lebonyolítására.

Hasonló intézkedéseket várnak a posta és más létfontosságú üzemek tekintetében. Lehetséges az is, hogy

a párisi autóbuszokat, valamint a földalatti villamos kocsijait szerdán katonai járőrök kísérik.

A kormány azonkívül megnyitogatta a közti tisztviselőket, hogy azonnali hatállyal elbocsátják azokat, akik szerdán sztrájkba lépnek. A Farman repülőgépgyár 2800 munkását szombaton este ezonnali hatállyal elbocsátották, mert vonakodtak túllátráni. A gyárat a mult éven államosították.

Vasárnap este Daladier miniszterelnök kiáltványt intézett rádión keresztül a francia néphez.

Az éjszaka folyamán De Monzie közmunkaügyi miniszter is rádióbeszédet mondott, amelyben a vasutasokhoz fordult, felszólítván őket, hogy ne engedelmeskedjenek a szakszervezetek sztrájkparancsának.

Perpigbanban tüntetés volt a szükségrendeleket ellen. A tüntetők is a rendőrök között összetűzés támadt, amelynek során mindkét részlől több sebesülés történt.

BRAUN
FESTIVÉREKRE
BUDAPEST ALAPÍTÁSI ÉV: 1839

HUBERTUS
APÉRITIF LIKÖR

SUZY PRIM & PIERRE RICHARD WILLM ragogyó alakítása

TARAKANOVA

A CARNÓ KEGYENCE Pénteken premier! ROYAL-APOLLO

Őszinte riport a magyar-szlovák testvériség jegyében élő Kassáról

Hatszáz városközi alkalmazottból 574 fogadalmat tett — Két hét alatt összesen csak 52 letartóztatás történt — Siro szlovák asszony kéri, hogy — magyar maradhasson

Kassa, november 27.

(A Hétfői Napló kiadott munkatársától.) A boldogságban mámoros Kassát hétköznapjai során látogatuk meg.

Hogyan él, létezik a Felvidék Yóvárosa, amelyről a csehszlovák lapok azt írják, hogy „nyugó a magyar katonai közigazgatás járnoka alatt”, hogy „hangos az utca az Állásukból kiköbölt szlovák jégjárásaitól”, hogy „a börtönök tele vannak nemcsak szlovákokkal, hanem magyarokkal is”, hogy „a szlovák gyermekeket szigorú parancsnai döröglik a magyar iskolákba”.

Két napig jártuk Kassa börtölmassza rozsa kövezetét.

az illetékesek felírták minden kaput, a börtön kapuját éppen úgy, mint az iskolákat, noteszük megelt adatokkal: családnevek, nevekkel

és most mégsem ezek alapján számolunk be a látottakról.

Az mondjuk el, amit nem mutatnak be, amit nem mutatnának, mert nem áll az illetékesek módjában,

arról számolunk be, amihet hozzá sem férhet a cenzúrához; az élet árnyaltokról, színeiről. Ezeket nem képes maga felé hangolni szemléfére hatalom.

Beszéltek magánokkal, ellátogattunk üzletekbe...

Talán kezdjük ezén.

Kereskedelem, nyugdíj, fizetés

A kereskedelem meg nem kezdte magát hétköznapjaitól. Az üzletek a felszabadulás első napjaitól kezdve olyan formákat bonyolítottak le, hogy a szó szoros értelmében végképp végképp elhaltak. Ma már üresen állnak a cipőüzletek, amelyekben

a tartóknak nem mondták, de tagadhatatlanul olcsó gyárterményű cipőket árultak,

és a börtönök, textilárusok, stb. még az üvegüzletek áruraktára is. A csehszlovákiai vámkülönbség miatt olcsó franciá árú is érkezett és pótlásra Budapestről még nem érkezett megfelelő mennyiség.

Az átmeneti ideig engedélyhez kötött utazási lehetőség következtében a jelek szerint decembertől első felét tart az átmeneti helyzet. A forgalom tehát megcsappant, aminek másik oka az, hogy

a tisztviselők, nyugdíjasok nagyrésze elején már nem kapott fizetést a csehszlovák, a nyugdíjakat például a cseh kormány sürögnyereg tiltotta le,

magyar részről pedig meg nem folyosíthatták, csak előleget adhatták rá.

Közigazgatás, magyar-szlovák barátság

A katonai hatóságok maguk dolgoznak legnagyobb érdekelten azon, hogy a felszabadult területeket minél hamarabb adhasdák át a polgári közigazgatásnak. A munka olyan mennyiségű állanak szemben, hogy hivatalos munkatársak már reggel hét órákor kezdődik és tart megszakítás nélkül kettőig. Három után kezdődik a nemhivatalos munkaidő és tart, amíg — muszáj.

A legfőbb dolgok a város polgármestere: Toth László. Hatvanhárom éves.

Most nem arról akarunk beszélni, hogy ő maga mennyire

közeleven, előszéken, barátságos a legazonyabb magyar vagy szlovák iránt is,

hanem hogy a szlovák magyarok és szlovákok milyen közelében vele szemben.

Az egyik iskolában szülői értekezlet volt szlovák nyelven. Mikor felszólították őket, hogy nyilatkozzanak: kinek van kérdése, vagy közölni valója, az egyik szlovák asszony felállt, beszélni kezdett. Beszéd közben siratól elcsuklott a hangja, kiment a padSOROK közül a polgármesterhez és megismogatta.

Kérte, hogy a férje illetékesség ügyében legyen segítségére, mert ők itt akarnak maradni.

Ha üldözöttek a szlovákokat, nem törne fel belőlük az aggodalom a há ridegség érvényesülne velük szemben, nem kérnék simogató melegséggel és bizalommal a Nemzeti Tanács elnökét, a város polgármesterét!

Próbált volna egy magyar asszony így közölni egy cseh tisztviselőhöz.

A cseh közeletpolitika titka

Meg kell hagyni, az iskolák szépek és modernnek és úgy fel vannak szerelve a modern technika vívmányával hogy meglegő.

De... Mert van ám de is. Az első „de” — hogy

csak a szlovák iskolák. A magyar iskolák, az egyetlen magyar elemi, magyar középiskola olyan, hogy nem is lehet a hivalkodó szlovák iskolákkal egy napot említeni.

A másik „de”, hogy egyáltalában nem voltak tekintettel az elrendelt nagyszabású építkezéseknél a város teherbíró képességére. Kassán négyezerháromezer volt a pótlódó, amelyet a cseh tisztviselőnek nem kellett fizetniük. A modern szlovák iskolák terheit a magyarok viselték.

Hihetetlenül sokat von ez le az iskolák modernségéből és nagyvonalúságából.

Mig egyik szép épületből a másikba megyünk, lábunk folyton megbicsaklik a rozsa kövezeten. A következő egyáltalában nem állanak arányban az új épületek minőségével.

— Miért? — kérdezzük. — Mert erre már nem jutott pénz — hangzik a felvilágosítás. — A jó kövezetnek nem lehetett szerepe az elszlovákosításban, az iskolának igen.

Iskolákban, a szlovák-kérdés nyomában

Szlovák elemiben vagyunk. A növendékek egy része nem tud magyarul. Arra sem tudnak felelni, hogy mi a nevük. Egy kislány szomszédja, aki szlovákul is tud, mert szlovák iskolába kényeszerített magyar lányka, feléje hajlik, magyarul,

ücsögésig a fejüket, nevetéig aztogának, tanácskoznak,

döntenek a felet, hogy nyilvánosságra hozzák-e a nagy titkot, a kis szlovák lány nevét. Aranyosak gyermeki naivságukban és — barátságukban.

Ha volna „ellenesleges éries” szlovákok és magyarok között, a gyermekek sem barátkoznának ilyen megbírtan.

Óvodában vagyunk.

Perse szlovák nyelvűben. Két napja, hogy Kassán az iskolákban járjuk szinte azt hisszük, hogy idegen országban vagyunk.

A falon a Fémédségség Környezet képe. — Ki az a képen — kérdezzük az egyik kis szlovákfiú apróságot. — Horthy — mondja.

— De ki az a Horthy? — űrtajúk. — Az, aki fehér lovon beszuatuk.

Azt látjuk, hogy egy csomó gyerek a velünk lévő egyik társuló kardbójájával játszik, husrák a ruháját, szólnak hozzá.

Merte volna-e magyar gyerek tenni, cseh katonával? — Hát te mi leszel? — kérdezzük az egyik fiúcskától.

Mosolyogva néz ránk, de nem felel. Megismételjük a kérdést:

— Mi leszel, ha nagy leszel? — Magyar! vágja ki, mint aki már döntött.

A helyzet ugyanis az, hogy bár az szlovák óvoda volt, de a gyerekek legnagyobb része — magyar.

Magyar, aki átlépnyának válasszhatja, hogy magyar lesz. Olyan nehéz „pálga” volt ez az-élt.

Számok a börtönből és a városkázról

Hogy el ne felejtsem. Börtönök. Jelenleg negyvenkét embert őrtanak összesen. Két hét alatt mindössze 52 letartóztatás volt. Tízlet szabadon engedtek.

A csehekél! — emlékszem a bevonulás napján 8890 volt.

És bárhol járunk, helyükön találunk a szlovák munkásságot és tisztviselőket,

pedig bejárunk Kassa minden hivatalát.

A sok és szerzetegő adat halvet talán egyetlenegy, ami megvilágítja a többi is: a városkázban határozat alkalmanként körül összesen huszonehatot nem szállítottak fel fogadalomleírta.

Hatszázból huszonehatot.

Milyen tisztelt csehszlovák vándorok lakok, szabadon talon egyetlen hasonló adatot kérni a husz év előtti impériumvilágossákkal kapcsolatban?...

Kassai magyart meg sem merlet kérdezni. Perse, még számon kérhetik tőlünk a csehekét és a morvákat. Ezek nincsenek bent a határozatban.

De ezek — maguktól elmentek. Még a magyarok előtt... Máríás Imre.

Balilla Aranciata szívet gyilkoló italok helyett

Beszélgetés egy körúti kávéházban Fencik, volt kárpátorosz miniszterrel

Memorandumot adott át Imrédy Bélnak — Kárpátorosz nyelven kezdi meg első képviselőházi felszólalását

A Felvidék visszacsatolása a magyar társadalmi és közéletbe új problémákat dobott, a politikai életet pedig annyiban változtatta meg, hogy tizenhét felvidéki képviselővel megszaporodik az országgyűlés tagjainak száma. Vezérik, Jaross Andor miniszter mögött egyedségen tömörülnek, hogy kellően reprezentálják a felvidéki légtér, a felvidéki eszméket és nacionalista reformtörékvéseket. Közülük érdekeség, szinesség, kultúra és lendület dolgban kiválik Fencik, volt kárpátorosz miniszter. Nem csupán személye miatt, hanem azért is, mert a kárpátorosz események az utóbbi időkben a külpolitika homlokterébe kerültek, de elsőképpen azért, mert

Fencik István az önálló kárpátorosz nép képviselőjeként vonul be a magyar képviselőházba.

Itt ülünk az egyik körúti kávéházban s hosszan elbeszélgetünk az elmúlt hetek, hónapok idegről, történelmi eseményeiről. Fencik résztvett azon a Frágában tartott kilencórás minisztertanácson, ahol mint klenórács minisztertanácsban, ahol mint kárpátorosz miniszter körmszakadátjái harcolt Sirovival, Tisovai és Cernyvel népek igazságáért, önérendelkezési jogáért.

A közeljövő feladatairól beszélünk.

— Kegyelmes uram — fordulok hozzá — a kárpátorosz nép...

Nem engedi befejezni a kérdést. Már első szava egész külön világ!

— Testvérem, fieszkám...

Mérés tekintetű, nagy kulturájú, (nyelve nyelven beszél) hatalmas, férfias alak, aki ellen már négy ízben követték el merényletet, titkárdi keresztül is lötték. Párizsban tanult, teológiai tanár és doktor, csupa lendület és hevülés. Ezt mondja:

— Magyarországi védelmében és védelm-

ért együtt akarunk dolgozni. Egy eshetőség van: nyilatkozék meg a kárpátorosz nép. Ezt kívánja Magyarország is, ezt fogadták el Münchenben is, az önérendelkezést:

Népszavazást követelünk, hogy megnyilatkozhassunk. A többi majd rendben megy. Memorandumomat átnyújtottam Imrédy Béla miniszterelnöknek, s ebben az összes kérdéseket megvilágítottam. A magyar politikai élet minden tényezőjével már tárgyaltam. Az utat világosan látom.

— És mindig reálpolitikát! — folytatja. Meggyőződésem, hogy a mai európai szituáció alapján csak a diplomácia, a reálpolitikai elvek érvényesítésével, csak a diplomácia intézheti el a kárpátorosz kérdést.

— Önálló népek vagyok a reprezentánsa, — mondja emelt hangon, — a kárpátorosz nacionalizmus képviselője, mely szemben áll minden felforgatással, bolszevizmussal és rombolással. Minden komoly jobboldali megmozdulással együtt fogok dolgozni, együtt a kormánnyal, de... a belügyek, engem most nem érdekelhetnek. Népeim dolga az első.

— Nagy meglepetést készítek elő: beszédemet a parlamentben orosz nyelven fogom kezdeni,

mert hiszen én vagyok az egyetlen kárpátorosz képviselő, aki népi és faji alapon képviselem a kárpátoroszokat. Jelszavam: Boh, narod, rodina! Isten, nemzet, hazát! — Viszontlátásra a Házi folyosóján, — búcsuzom el tőle.

— A viszontlátásra, testvére, — mondja széles lendülettel.

Mohar József.

Udvariasság a Ferencvárosban: bicskázás, rendőrverés, letartóztatás

A Páva-utca és Tüzoltó-utca sarkán levő vendéglőben vasárnapra virradó éjszaka véres verekedés volt, amely nem mindnapról ok miatt kezdődött. Feil György elgumkás és Pál József gyárímunkás azon vesztek össze a kocsmajáiban, hogy ki lépjen ki előbb az utcára.

Feil Pált akarta előreengedni, Pál pedig Feilt.

A vitaközás hevében a két éjszakai vendég, aki már ekkor erősen ittas állapotban volt, összeverekedett. Feil bicskát vett elő és Pált oldalbaszarta. A szerencsétlen ember nyomban összeesett. Kihívták a mentőket, akik súlyos állapotban a Szent István-kórházba szállították.

Rendőrt hívtak ekkor, aki Feilt felszólította, hogy igazolja magát. Feil azonban ellenszegült a rendőrt, majd rátámadt és ütlegelni kezdte.

Két ember segítségével sikerült csak megfékezni a dübörgő elumkúst, akik összekötözött kezekkel állítottak elő a főkapitányságra és letartóztatták.

VIGSZINHÁZ

Szerdán, november 30 án

ELŐSZÖR

ÖREGEK ÉS FIATALOK!

DODIE SMITH új vígjátéka
Fordította: HARSÁNYI ZSOLT

Főszereplők:
Tolnay Klári, Vizváry Mariska,
Titkos Ilona, Ligeti Juliska,
Ráday, Somlay, Ajtay

A bemutató után az újdonság a Franctól szobalánnyal felváltva fog színpadra kerülni.

Agyonlőtte magát Jeszenszky Ervin, volt rendőrtisztviselő aki uzsora-ügyekben nyomozott és végül maga is uzsorások hálójába került

Megdöbbentő öngyilkosság történt néhány nappal ezelőtt az Ybl Miklós-téren. Az éjszakai órákban az egyik padon egy férfi féléltette magát és nyomban meghalt. Az öngyilkosság ügyében megindult a nyomozás, amely érdekes adatokat produkált. Az Ybl Miklós-terti öngyilkos Jeszenszky Ervin, volt rendőrdíjnyeltes, a fiatalember egyike volt a főkapitányság legszorgalmasabb tisztviselőinek. Hosszabb ideig teljesített szolgálatot a rendőrségen, a beugrató ügyükök és uzsorások leleplezésén dolgozott.

Nyomozásaival szép sikereket ért el és legutóbb kérte átminősítést a detektívtestületbe. A szerencsétlen fiatalember munkája során azonban maga is áldozatul esett az uzsorásoknak és beugrató ügynököknek. Pénzeket vett fel magas kamatra, nyomászó adósságai támadtak, amelyeket alig tudott kifizetni.

Az anyagi gondok egészen felőrölték idegét, idegösszeroppanás esett át és a legutóbbi időben már zavarosra kezdett viselkedni. Fegyelmi eljárást is indult ellene s ezután elbocsátották a rendőrség szolgálatából.

Ugyázták, hogy most az anyagi gondok elől menekült a halálba.

Leleplezte a véres vadásztör a pestujhelyi hármasszurkálót, akit napok óta keresett a rendőrség

Pestujhelyen a Bessenyei-köz 80. számú házában lévő vendéglő előtt néhány nappal ezelőtt Gergely Barna, Mikó József és Novotny Mihály munkásokat lesztarták. Eszméletlenül, életveszélyes állapotban vitték őket a kórházba. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére. A nyomozásban vasárnapra váratlan fordulat következett be. A három súlyosan sérült ember kihallgatható állapotba került és pontos személyleírást adott a támadóról.

Kvarclámpa
kölcsönzés, valamint mindenféle betegápolási készülékek bérebead

+ KELETI J.
orvosi műszerüzem,
IV. Petőfi S. utca 17
Telefon: 188-013

Kvankáné II: Háztulajdonosnők nevében jelentkezett bankban, ingatlanirodában és kölcsönt vett fel egy fiatalasszony

A főkapitányságon tegnap előzetes letartóztatásba helyezték Szógyi Istvánné született Laub Ilona budapesti magánözönő, aki valóságilag megismételte a hírhedt Kvankáné szélhámosságait. Emlékezetes még, hogy Kvankana Jánosné egy pesti háztulajdonosnő nevében nagybűsszegű kölcsönt vett fel az egyik pénzintéztől. Heteken keresztül a háztulajdonosnő nevében tárgyalt a bankkal,

a nagybűsszegű kölcsönt megkapta s mindez csak akkor derült ki, mikor a háztulajdonosnő a nyaralásból hazajött s a bank értesítette a kölcsön felvételeiről.

Szógyi Istvánné, aki most Kvankáné fantasztikus szélhámoságát megismételte, Csöke Teréz pestkörnyéki háztulajdonosnő nevében követel az első szélhámoságát. Szógyiné megtudta, hogy Csöke Teréz értékes telket vásárolt Pestkörnyéken. Másnap már jelentkezett az egyik pestkörnyéki bankban és Csöke Teréz nevében nagybűsszegű kölcsönt kért. A tárgyalások során a teleshámosnői hivatalból hivatalos írást szerzett arról, hogy a telket megvásárolta, azt nevére írták s így megfelelő fedezet van a kölcsönre.

Az ál-Csöke Teréznek a bank folyósi-

Olcsó áron druszt

Kiss Ernő.

és Társa

új üzlethelyiségében

VI,

Jákai-u. 38

szám alatt (Berlini-térnél)

A személyleírás alapján vasárnap a pestujhelyi rendőrség letartóztatta Bogndr Imre 31 éves gyári munkást. Először tagadtott és azt állította, hogy semmi köze nincs a szurkálósához. A lakásán azonban házkutatást tartották és az egyik fiókban hatalmas vadásztör találtak, amely még mindig vérteljes volt.

Bogndrának megmutatták a véres tör, erre megtört és beismerő vallomást tett. Arra kérdezték, hogy miért szurta le a három embert, azzal válaszolt, hogy a vendéglőben ült a feleségével és

a három férfi sértő megjegyzéseket tett rá és az asszonyra,

erre egy előntötte az indulat, hogy mikor kitépték a kocsmból, utának ment és a vadásztörrel vett magának elégételt a sértésekért.

Erdekes szélhámos került vasárnap rendőrkézre: Stinger László 19 éves borbélysegéd, akit az elmúlt hetekben az ország legkülönbözőbb helyein károsította meg a hiszékeny embereket. A borbélylegény, ugylátszik, megunta a mesterségét és elhatározta, hogy változatosabb, érdekesebb és kalandosabb pályára megy. Ugy döntött, hogy viládjáró lesz. Az egyik budapesti nyomdában szürke kartonlapokat nyomtatott, amelyre három nyelven: magyarul, németül és svédül azt íratták, hogy ő és társa

svéd egyetemi hallgatók, akik beutazták a világot, a látottakról és tapasztalataikról pedig könyvben számolnak be.

A kis szürke cédulákkal jelentkezett kisebb-nagyobb vidéki városokban, bekopogtatott a lakásokba, végigjárta a nyilvános helyeket és mindenütt gyűjtött. A kartonon említett társ azonban csak Stinger fantáziájában volt meg, mert mindenkit egyedül járt.

Beszélni sehol nem beszélt, csak jelekkel értette meg magát mindenki. Ennek ellenére is legtöbb helyen igen szívesen fogadták és pénz is adtak neki. Csak a távozása után derült azután ki, hogy a szöke „svédell” együtt értéktárgyak is elittnek.

Vasárnapra virradó éjszaka a viládjáró borbélylegényt a rendőrség igazoltatta az Andrassy-uton. Megint svédnek adta ki magát és előbb a jelbeszéddel próbálkozott. A rendőrség azonban bekísérte az őrszobárá, itt azután megismerült a néma viládjáró és zava-

telefon mellett, aztán ránézett az ál-Molnárnéra, aki sápadtan, ijedten hallgatta a telefonbeszédet. A következő percben az ügynök karongtatta az ál-Molnárné Béliánét s a legközelebbi rendőroroszmennel együtt a főkapitányságra kísérte.

Itt rövidesen tisztázták Kvankáné II. szélhámoságait s az asszonyt előzetes letartóztatásba helyezték.

DOXA
a közismert jó svájci óra
DOXA órát vegyen!
Az ólomplombára ügyeljen!

Az Andrassy-uton elfogták a „világjáró svéd író” – egy fiatal borbélysegédet

A halandzsza sem segített a szélhámoson

ros, kusza, soha nem hallott nyelven kezdett beszélni. Formálisan megakarta „halandzsázni” a rendőröket.

A trükk azonban nem sikerült, a halandzsázó viládjárót átískérték a főkapitányságra és itt megállapították, hogy semmi köze Svédországhoz és soha Magyarországra területét nem hagyta el. Vallo-másában elmondotta, hogy Budapestről ment el mindig egy-egy vidéki kirándulásra, ezek az utak azonban csak akkorák voltak, hogy estére mindig hazaért Budapestre. Miután kiderült róla, hogy a vidéki rendőrségek lopásai miatt kórozik, letartóztatták.

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMÉRICAIN

Már dolgozik a pápa
Vatikánváros, november 27.

A pápa orvosi tanács ellenére is rendes napi munkájához látott.

Tíz óraker magánkihallgatáson fogadta Pacelli bíborost, majd Pizzaro bíborost és Scerajini márkait a Vatikánvárosi kormányzó-ját, továbbá Cambrai érseket.

Leányvára I Boszorkány

MIT NEVET?

Tegnap láttam LOVIK KÁROLY vidám filmjét és még ma is kacagynom kell!

LEÁNYVÁRI BOSZORKÁNY

CSORTOS, SZÖRÉNYI, HÁMORY, VASZARY, BÁTKEY, SZOMBATHELYI, BILICSI, APÁTHY, PETHES

Lévay Béla produkció.

Óriási siker!

DÉCSI * KAMARA

tolta is a kölcsön első részletét.

Amikor az asszony látta, hogy milyen könnyűszerrel pénzhez lehet jutni, elment újpesti teleshámosnői hivatalba és ott egy ismerősének, Molnárné Béliáné, rákapszalotai háztulajdonosnőnek ingatlanra vonatkozó adatokat írta ki, hogy Molnárné nevében újabb kölcsönt vegyen fel. A teleshámosnői hivatalban tartózkodott egy ingatlanügynök. Beszélgetés közben az asszony elmondotta neki, hogy ő Molnárné Béliáné háztulajdonosnő és ingatlanainak adatait írja ki, hogy kölcsönt vegyen fel. Az ingatlanügynök rögtön felajánlotta szolgálatait az ál-Molnárnénak. Alig telt el huszonegy óra, az ügynök, akinek az asszony megadta a valódi Molnárné Béliáné lakáscímét is, lelken-dezve sietett Molnárnéhoz, hogy közölgje vele:

sikerült több ezer pengős kölcsönt szerezne.

A valódi Molnárné éppen nem tartózkodott otthon, mire az ügynök a szobalánnyal üzent meg a jó hírt:

— Mondja meg a nagybűsszegű asszonynak, a kölcsön meg van, lehet a pénzért jelentkezni.

Amint az ingatlanügynök lejött a valódi Molnárné lakásáról, az ál-Molnárnéval találta magát szemben, aki a lakás előtt akart találkozni az ügynökkel.

— Eppen most jövök Ontól! Meg van a kölcsön, tessék holnap délelőtt az irodámba járni.

Az ál-Molnárné másnap a jelzett időben pontosan ott volt az ügynök irodájában s éppen fel akarja venni a pénzt, amikor megmozgalt a telefon és a valódi Molnárné jelentkezett:

— Hallom, hogy Ön lakásomon kerestett és valami kölcsön megszerzéséről beszélt. Itt tévedés lehet, én semmiféle kölcsönt nem vettem fel az ingatlanomra s kölcsönszerzésre nem adtam senkinek sem megbízást. Az ügynök pillanatokig értetlenül állt a

TÖLTÖTOLL JAVÍTÁSOK
INERVA PAPIRHAZ
Köszvény Lajos-u. 20
(A KÖZVETLEN SZÁLLÓVAL SZEMBEN)

Mindhárom nagycsapat 21 ponttal fejezte be az őszi szezont

Eldöntetlenek vasárnapja az utolsó fordulóban

Mindhárom nagycsapat 21 ponttal fejezte be az őszi szezont

A Ferencváros azonban még adós egy mérkőzéssel és a gólaránya az nagy dicséret a védelmének

A Hungária is, a Ferencváros is leadott egy pontot

Az utolsó teljes forduló néhány parázs meglepetéssel szolgált. Az első a Hungária—Kispest eldöntetlenre és a második a Ferencváros Berlini-utcai pontvesztésére. Az alábbiakban a Salgótarjáni SE győzelme mutatja, hogy egyik csapatot sem lehet előre elpárancolni. Kellemes meglepetés az Újpest nagy formájával és pompás győzelmével.

1. PHÖBUS

A Ferencvárossal szemben hallatlan energiával és lelkesedéssel küzdött a Phöbus gárdája. Már a győzelem is a kezében volt, a lögésgólos veszedély után még a legutolsóbb drukkerek sem gondoltak arra, hogy elmarad a győzelem.

2. KISPEST

Az Újpest ellen hallatlan fölénnyel játszott Hungária ellen a biztos vereség tudatában küldte mindenki harcra a Kispeestet. A derék gárda azonban hihetetlenül kegyesen győzelmet ért el, de nem bírta a balszerencsét.

3. ÚJPEST

A multheti katasztrófái után sokan kárörömmel nézték, hogy a jóképességű Nemzetivel kerül szembe a Hle-fehér gárda. Nem tudták azonban, hogy az Újpest a nagy vereség után a kézzelverés ellenfeleit vesztésvárossá változtatta.

4. SALGÓTÁRJÁN

A Szolnoki MÁV az utóbbi hetekben annyira remek eredményt ért el, hogy örültek tarthatnák azt, aki az SSE győzelmét remélte a vasutasok ellen. A salgótarjáni lelkesedés azonban csodát tett: a nem maradt el a pompás győzelem.

5. BOCSKAI

Az elmúlt évben a Kiszécskai kúzdó debreceni együttes otthonában hatalmas küzdelmet vívott az ősi szegedi csapat ellen. A mérkőzés azonban végül a szegedi csapat győzelmével zárult.

6. SZEGED

A „paprikások” derék együttese idegenben nem tudt magára találni. Különösen rosszul omlott számára az Elektromos-pálya, ahol az Elektromosok sok kellemetlen percet szereztek a labaszarvas csapat híveinek. Most is ez történt...

7. BUDAFOK

A zuglói együttes ellen a papirforma szerint nem kellett volna túlságosan megerőltetnie magát a budafoki gárdának, de a valószínűség azt mutatta, hogy a derék amalföldi gárda a nagy küzdelmek során most már kemény ellenfelet fejtődött.

A Ferencváros „záróra” előtt gavallér volt

FERENCVÁROS—PHÖBUS 4:4 (2:1)

A Besztrák régen vadászik valamit jó bevetésre a C-vonalon a Phöbus mérkőzésével kapcsolatban, de ez most sem sikerült neki. Alig két és felezer főnyi közönség jelent meg a Phöbus pályáján a Ferencváros elleni nagyjelentőségű mérkőzésre, pedig megérte volna... A félzótó mély talajon óriási iramban indul a küzdelem. A ferencvárosi közönség nagy csatát vív a kis Turayval, ahogy sem bocsátja meg, hogy nagy odaadással küzd.

Sértő szavakat kiáltottok feléje,

de az egyáltalán nem veszi el a „kis császár” kedvét, sőt, annál nagyobb energiával küzd. A 10. percben Békly beadást a félzótózt kis Turay hátfejével akarja fejleszteni, de nem sikerül neki, a labda visszakerül Béklyhoz. Most már jobban száll a beadás, Turay II is jobban átgondolja a dolgot és így fejével a hálóba hull a labda. 0:1. A Phöbus közönsége Toldi ellen tüntet. A nagyereví játékos egyedül igyekszik előlani a Phöbus baját. A ferencvárosi közönség már-már elcsüggedt a Phöbus remek játéka láttán, de a ferencvárosi játékosok annál több kedvet küzdelnek. Egyedül Lázár az, aki komolyan közi és idegizgató pillanatokban is kényelmesen emelgeti a lábát. Hosszu küzdelem után nagy kavarodásból keletkezik a kiegyenlítő gól. Weber kétszer is visszejeli a labdát, míg az Sárosi III-hoz kerül. A kis Sárosi az „örög” küldi harcba, aki Korányi mellett a kifutó Csikós felett a hálóba emeli a labdát. 1:1. Most hallatlan energiával támad a Ferencváros. Bíró beadásért Sárosi

dr. és Csikós harcol s közülük a harmadik jár jól: Gyetvai, aki mellé fogja a labdát s lapos lövéssel a háló sarkába küldi. Korányi kétségbeesetten ugrik utána, el is éri, de labáról a hálóba pattan a labda. 2:1.

Toldi büszk haraggal ront a labdát fogó Csikósra, amiért erősen figyelmeztetés kap.

Az utolsó percekben Sárosi György fejesít Csikós kapufára üti, majd Solti hatalmas bombalövésére a kapulécrl pattan a mezőnybe.

Szünet után ritkán látott nagy lelkesedéssel küzd a Phöbus-gárda. Békly beadására felugró Tihanyi kapust Solti (!) magára ugorva a hálóba sodorja, de a bíró szabálytalannak minősíti az akciót. Békly 30 méteres szabadrúgása egyenlítőst jelent: a lapos lövés a sorfalon irányt változtat és a kapu ellenközé sarká jelle gurul. Tihanyi kétségbeesetten ugrik visszafelé, de a sárban megcsuszik, így az odarontó Solti zsák-

A látszat csal... a Nemzeti nem volt rosszabb négy góllal

ÚJPEST—NEMZETI 4:0 (0:0)

A Hungária-utí pálya bombaműsorának előjátékát az Újpest és a Nemzeti csapatának küzdelme adta. Mérkőzés előtt a Nemzeti öltözőjét majd felveti az öröm. Megérkezett ugyanis Kisalagyi és vállalta a játékot.

Déli harangszó

hangjai mellett indítja el kilencven perces utárá Kisalagyi a labdát. A 6. percben már vezethetne az Újpest, de Zsengellér három lépésről hibázik. Kállai, ugylászik, semmiképpen sem akar elmaradni társától, mert rövidesen két lépésről nem képes az üres hálóba találni. Az Újpest új jobbszélsője, Ungvári mutogatja oroszlanokörmet, de beadását egyelőre gyengésként. A nyomasztó Újpest-fölénnyel Pálgya érvénytelen összajátékja szakítja meg. A Nemzeti-védelem most kiválóan áll a lábán és a legveszélyesebb újpesti rohamoknál is könnyűszerrel semmisíti meg. Neha a szerencse is közrejátszik, mint például a 30. percben, amikor Hidasi kilep a hátvédek vonalából és lövést Angyal fejével védő kormere. Majd Zsengellér közeli bombáját teszi ártalmatlanná a most „angyalian” védő Angyal. Nem sokkal ezután új szerepben mutatkozik be

mánya lesz a labda, amely a gólból kerül. 2:2. Most lángol fel igazán a harc: a bíró egyre-másra kénytelen a játékot megállítani, amiért sürin felhangzik a fútyhangverseny. Gyetvai felfordítja Gombkötőt, aki tótágszt áll. A Phöbus — nem hálba villamos-csapat — újabb és újabb volt-feszültséget állt a küzdelemben s egyre nagyobb a lendülete. Tóth kormert csak ki. A labdá nagy kavarodást okoz a kapu előtt, míg végre Szikár iuelten Tihanyi felett a kapuba emeli. 2:3. Pár perc múlva Tóth újabb kormert ér el, újra kavarodás keletkezik a kapu előtt. Sokdij patog a labda a lábuk között, míg Békly a rengeteg láb között a hálóba küldi. 2:4. Tóth páratlan lendülettel küzd, újabb beadására Tihanyi és Solti összecsap. Solti lövő szerencsétlenül esik, hogy kapufába üti a lábát. Emiatt kénytelen a csatársor szelére húzódni s ott kinlódja végig a mérkőzés.

Óriási most a Phöbus fölénnyel.

Csikós majd a felpályáz mérészekedik előre és ott lóbal mel Sárosi dr. elől egy előhelyzetet. A ferencvárosi közönség nem hagyja a csapatát, tüzes biztatásba kezd, aminek rövidesen megles az eredménye. Kapuelőtti kavarodásnál egy kapura tartó lövés Korányi kezét érinti, amiért 11-est íté a bíró. Ezt Sárosi dr. kapuba löv 3:4. A kavarodás közben Megyeri megcsúrl a térdén, egy ideig ápolgatják, majd bejön sántikálni. A Ferencvárosban feltámad a régi virtus, egyre jobban szorongatja a Phöbus. A Phöbus csatárai csak egy-egy lefutással tudnak lelket verni drukkereikbe. Turayt Polgár lövés közben lerúti, de a bíró nem lát okot beavatkozásra, amiért sokáig zug a fútyorkán. A 38. percben kiegyenlítő a Ferencváros: Bíró beadást Sárosi kapura lövi. Csikós elvetődve Bíró elé üti a labdát, aki most Toldihoz játszik és az üres kapuba küldi a labdát. 4:4. Turayt Polgár újra leterüti, amiért újra szól az ezerszüp orgona. Az utolsó percben

Gyetvai végső elkéserevésében — anélkül, hogy bárki is bántána — hatalmasat ugorva földre veti magát, hogy 11-est csikarjon ki.

AMIT ÉRDEMES

MEGJEGYEZNI...

A Phöbus vezetői rosszul cselekedtek, amikor a pályaválasztójog eladásával a közönséget elszakították a pályáról. A mostani mérkőzés megmutatta, hogy az elszakított közönséget az attrakciók sem tudják visszacsalogatni. Pedig együttes érdemes lett volna megnézni az igazi Phöbus, amely a két pontot is megérdemelte volna.

tehát újabb gólt rughat az Újpest. Szűcs passzol Kállaihoz. A szélső nemcsak Tullt, de Flórád is otthagya. Beadása lábra jár Zsengellérnek és az mintagólt 16. 3:0. Mind jobban és jobban aláhagy most már az iram. A hla-fehér együttes mintha megelégedte volna a gólygártyást, kezd egész könnyen játszani. Így aztán tud a Nemzeti is támadni, de ezekben nincs sok örömlük a feketé-fehér hívkönek. A 41. percben váratlanul gólt rúgnak a hllák. Hidasi játszik át egy három Nemzeti-védőt, hogy azután békéttelennel előzzen a sarokba, 4:0.

AMIT ÉRDEMES

MEGJEGYEZNI...

Aki az eredményt nézi, az bizonyára könnyül Újpest-győzelmét véli, pedig egy órák át nemcsak hogy méltó ellenfele volt a Nemzeti az Újpestnek, de ha a 11-est nem hibáznák el a feketé-fehérek, úgy könnyen megelégedt volna az okozhatt volna. Ezzel természetesen nem akarunk a hllák érdeméből valamit is levonn. Ők minden dicséretet megérdemelnek, hogy az egészen gyengén játszó Zsengellérrel ilyen alaposan meg tudták verni a nagy csapatok munnáit, a Nemzeti.

Megérdemelték egymást

SZEGED—TAXISOK 2:2 (2:0)

A latorcautal pályán ötszáz néző előtt heves iramu, szép mérkőzés vívott a csapatok. Kérdés után a taxisok támadták erőteljesen és a 2. percben Váradt éles lövés csak hajszállal süvít a léc mellé. Erzel egyidőre előttele puskaporát a Taxi és a Szeged került fölénybe. Szép szegedi támadások bontakoznak ki és a 6. percben Marosi kitűnően teszi Igurka Szilást, aki demel a labdát a kifutó Iszóló fölétt és megpán a vezetést. 1:0. Gól után nagyon szép meznőjáték folyik és mindkét kapus több lövést tesz ártalmatlanná bravurovadásal. A 22. percben Aradi durván elgáncsolja a büntetőterületen belül Nagyot, de a bíró a gáncsot nem látja szándékosnak. A 25. percben Baróti szabadrúgásból Hergrangozó mesés gólt fejel a Taxisok háló-

30 év óta

bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez a legjobb bizonyíték, hogy a Darmol milyen jól bevált hashajtószer. — Székrekedés ellen a jó és kedvelt hashajtószer, a **DARMOL**

jába. 2:0. Miklósi későn ugrott a fejesbe és a labdát csak jobblébb segitette. A félidő végén a Taxisok támadnak elkéserevésben, de hiába, mert a szegedi hátvédek hibátlanul működnek. Jellemző a Taxisok erős ostromára, hogy a szegedi védelem kénytelen időhúzásra vetemedni. Szünet után a Taxisok tovább folytatják az első félidőbeli erőteljes ostromot. Közben a Szeged veszélyes lefutásokkal igyekszik átörni az ellenfél védelmét. Egy ilyen lefutásnál

Vargha úgy leterüti Bognárt, mint egy — ptedel.

A szabadrúgást Bognár mellé lövi. A Taxisok támadásai egyre elkésereದೆbbek és az eredményesség érdekében Takács II. és Serfőző helyet cserélnek. A 24. percben Vargha rosszul fejel egy hálóba és elterüli a földön. Rövid éleszletés után visszajön a pályára. A 26. percben végre eredményt hoz a taxisok támadása. Váradt elfut és kitűnő centerét Takács II. középről a hálóba bombázza. 2:1. A gól még jobban fellekésíti a támadókedvű Taxisokat és sürin támadásokat indítanak. Szinte a levegőben lóg minden percben a régen esedékes gól. A 33. percben végre sikerül a kiegyenlítés és pontot ment meg a Taxi. Odry remek zsinórpasszával Váradt lefut a szőlen és a pontról küldött lövés az ellenközé kapufáról pattan le. Darázs kitűnő tempóban és a legjobbok érkezik. A mérkőzés a labdát a hálóba ugornia. 2:2. Ezután elerüvednek mindkét részről a támadások és a csapatok kiegyeznek a reális eldöntetlenben. A Szegedben Tóth, a Taxisoknál Odry volt a legjobb ember.

AMIT ÉRDEMES

MEGJEGYEZNI...

Két középsőcsapat játéka is nagyon szép sportolt hozhat. Ezen a mérkőzésen mindkét csapat szépen kombinálva, gyors iramban és ami a legfontosabb, abszolút sportszerűen küzdött a pontokért. Mindkét csapat megmutatta a jutalmát egy-egy értékes pontban.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

	Játék	Gól	Pont	
1	ÚJPEST	13	51:15	21
2	FERENCVÁROS	12	48:21	21
3	HUNGÁRIA	13	34:19	21
4	KISPEST	12	28:22	15
5	PHÖBUS	12	25:26	13
6	SZOLNOK	12	22:23	13
7	BUDAFOK	13	17:20	13
8	NEMZETI	11	20:20	12
9	SZEGED	13	21:20	12
10	SZÉKELYTAXI	13	39:34	11
11	ELEKTROMOS	13	20:24	10
12	BOCSKAI	13	20:32	7
13	ZUGLÓ	12	15:41	4
14	SALGÓTÁRJÁN	13	17:61	4

